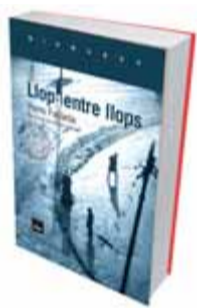

Cadascú per ell i tots contra tots

Per primer cop en català, de la mà d'Edicions de 1984 i traducció de Ramon Monton, podem llegir la monumental novel·la de Hans Fallada 'Llop entre llops', que repassa l'època més crua de la Segona Guerra Mundial per als alemanys que la van sobreviure

LLOP ENTRE LLOPS
Hans Fallada

Traducció:
Ramon Monton
Editorial:
Edicions de 1984
(Barcelona, 2012)
Pàgines: 1.216
Preu: 25 euros

En la seva nota a *The Notorious Jumping Frog Of Calaveras County*, Mark Twain compartia amb els seus lectors una de les seves teories favorites: "Cap esdeveniment no és únic i solitari, sinó que és merament la repetició d'una cosa que ha succeït abans, i potser sovint." Quan parlem de la crisi actual, el més greu no és pas que l'haguem viscuda abans, sinó que, reiterada com és, no haguem estat capaços d'aprendre'n cap lliçó.

L'encertada i valuosa publicació de *Llop entre llops* (*Wolf unter Wölfen*), de Hans Fallada, ens aboca a l'abisme de desesperació que comportà la profundíssima ensulsiada econòmica que sofrí Alemanya a la fi de la Primera Guerra Mundial. Un temps infernal definit de manera sublim per la primera frase, breu i magistral, del llibre: "En un llit estret de ferro dormien una noia i un home." Només hi ha un sol llit, que han de compartir tots dos, i és estret i de ferro!

Metàfora perfecta d'una època horrible, en què la inflació i la depreciació del marc –"Aquest és l'invent més gran de la postguerra: et pispes la meitat dels diners que tens a la butxaca sense tocar ni els diners ni la butxaca"– convertiren un país sencer en poc més que un manicomi cada dia més embogit; en un país de bèsties afamades, recloses en una presó immensa sense barrots, on tots els ciutadans han esdevingut presidaris, trastornats per la imperiosa obligació diària de satisfer les seves necessitats més elementals, reduïdes, de fet, a una de sola, ineludible: alimentar-se: "Tinc gana, tinc fam! Tinc gana, tinc fam!"

Sense poder fugir, profundament desenganyats de tots els que els han dut fins on són, fent-los participar en una guerra desas-

trosa que els féu perdre el poc que tenien –però que, si més no, encara semblava tenir algun sentit: "Llavors lluitàvem per alguna causa [...] I avui tothom lluita per ell mateix i contra tots els altres"–, es veuen forçats a subsistir –"Qui sigui més fort, viurà! Però qui sigui feble, morirà!"– en la més miserable de les condicions, confrontats a un món hobbessià, cruelment salvatge, on l'única llei que subsisteix és la de la selva: "[els] llops [...] ataquen els seus propis pares, els membres de la canilla famolenca es devoren els

uns als altres, és una lluita per la supervivència"; "cadascú per ell i tots contra tots!"

En aquest volum –colossal no tan sols per la seva llargària–, l'autor alemany ens introdueix en un món obscur i asfixiant, on la crisi econòmica perverteix i dinamita la moral, situant les persones al llinard de l'egoisme més caïnita –"O prens o et prenen. O mossegues o et mosseguen"–, en el qual l'existència humana esdevé una caricatura infernal –"La vida no és un dia assolellat, sinó una aventura plena de trampes"– que ha perdut

per complet la seva raó de ser: "La lluita quotidiana per aconseguir diners i pa per subsistir. ¿Però subsistir per a què i per a qui?"; "una sensació de buidor i de desànim que fa que et preguntis: ¿Però què fas? ¿Quin sentit té la teva vida?"

Al bell mig d'aquest món enfollidor, d'aquest naufragi del món occidental provocat per una hiperinflació galopant –on un dòlar, esdevingut una mena de Déu Omnipotent, comença costant la barbaritat de 414.000 marcs el primer dia, i n'acaba costant 420.000 milions al cap d'un

mes– els únics que se salven, i tan sols en part, són dues criatures cànides, ingènues, d'esperit més aviat infantil –"Encara hi ha infants de debò, amb una innocència ingènua, autèntica, intacta"– de diàfana ascendència dostoievskiana, que, malgrat la trastornadora situació que pateixen, reïxen a conservar la seva ànima incontaminada.

Sobretot ella, Petra, una noia pobra de cor pur, soferta i sacrificada fins a uns límits impensables; ell, Wolfgang, un jove de família rica que, tot i estar marcat per "l'embriaguesa [...] del joc", viu alliberat de la tirania dels diners. Ambdós són, d'alguna manera, la darrera esperança de la humanitat; els sím-

Dos nens

Hans Fallada mostra una Alemanya desolada, afamada, fosca, en què la consigna és tots contra tots. Dos personatges centrals de la novel·la, dos nens (Petra i Wolfgang), esdevenen símbol de la bondat original rousseauiana. Una esperança contínuament posada en perill per la cada vegada més mesquina realitat que els envolta.